

Отже, у зв'язку із карантинними умовами, документаційне забезпечення туристичної сфери підхопило онлайн тенденцію та запровадило електронний документообіг. Суб'єкти туристичної сфери послуг надають електронні документи і туристам, і партнерам. Серед них інформаційні або довідкові документи (електронний лист або факс), облікові документи (ваучер, картка туриста, лист обслуговування тощо), основні документи (підтвердження замовлення послуги (виконане в Excel або Access), звітна документація, яка є у відкритому онлайн доступі та перевіряється Державною податковою службою України [4]. Карантинні умови употужнили туристичне документування, зорієнтували користувачів працювати із документами онлайн, зробили процедуру надання документів туроператором зручнішою та швидшою.

Список літератури:

1. Кузик С. П. інформаційні та інформаційно-віртуальні туристичні ресурси. *Географія та туризм*. 2010. С. 101-107. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/gt_2010_6_21.pdf
2. Про туризм: Закон України. Верховна Рада України. Київ: Парлам. вид-во, 1995, 24 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності / Верховна Рада України. Київ: Парлам. вид-во, 2015, 30 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF#Text>
4. Вихлюк Я. І. Огляд сучасного стану інформаційного забезпечення функціонування туристичної галузі. 2011. С. 59-68. URL: <https://cutt.ly/BR30vhr>

УДК 004:343.722-028.5:001.89:37.091.212

*Недипіч А. В., здобувач освіти,
Василенко В.Ю., к. соц. ком., старший
викладач кафедри інформаційних систем
управління*

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ВИЯВУ ПЛАГІАТУ В НАУКОВИХ РОБОТАХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Актуальність теми дослідження. Сьогодні одним із ключових показників забезпечення якості освітньої діяльності в закладах вищої освіти (ЗВО) є належне дотримання принципів академічної доброчесності та корпоративної етики учасниками освітнього процесу. Особлива увага в забезпеченні академічної доброчесності та якості освіти приділена питанням плагіату – боротьбі з його виявами та створенню умов, за яких використання плагіату стає практично неможливим.

У зв'язку з цим актуалізується необхідність окреслення можливостей використання сучасних інструментів вияву плагіату в наукових роботах здобувачів вищої освіти, що і стало **метою** представленого дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні існує велика кількість сервісів та програм для перевірки плагіату того чи іншого матеріалу. Тож розглянемо особливості та функціональні можливості сучасних інструментів виявлення запозичень, а саме: Advego Plagiatus, eTXT Антиплагіат (AntiPlagiarism.NET), Edu-Birde, Scribbr, Dupli Checker та Unplag/Unicheck.

Advego Plagiatus – програма у вигляді програмного забезпечення, її призначення – пошук в інтернеті часткових або повних копій текстового документа. Plagiatus показує рівень унікальності тексту, джерела тексту, відсоток збігу тексту. Також програма перевіряє унікальність зазначеної URL-адреси.

Технічно програма працює так: робота, яку потрібно перевірити на плагіат, розбивається на десятки фраз, кожна з яких перевіряється на збіги з джерелами в інтернеті.

Сам текст аналізується за кількома алгоритмами:

- Алгоритм шинглів – перевірка на точні збіги з джерел «copy-paste», а також сторінки, на яких розміщені вкрадені тексти.
- Алгоритм лексичних збігів – перевірка на схожість лем, термінів, і значимих слів, знаходяться джерела ререйтингу, а також сторінки, що тематично збігаються з текстом, що перевіряється.
- Алгоритм псевдоунікалізації – перевірка на наявність сторонніх символів та ознак обробки та переробки тексту різними сервісами для підвищення унікальності [1].

eTXT Антиплагіат (AntiPlagiarism.NET) є інструментом, який також призначений для перевірки тексту на унікальність. Особливістю є можливість вибрати один з трьох варіантів перевірки: скачування спеціальної програми на пристрій, перевірка унікальності онлайн та API перевірка.

Програма дотримується схожого принципу роботи, що і Advego Plagiatus.

Текст порівнюється з матеріалами, що розміщені в вільному доступі Інтернет. При цьому використовуються різні пошукові системи.

Сервіс призначений для перевірки тексту не великого об'єму до 3 000 знаків, після реєстрації дозволяється до 5 000 знаків [2].

Edu-Birde є безкоштовним та доволі простим для використання сервісом. Для того, щоб перевірити свій матеріал потрібно пройти 3 етапи.

1. Скопіювати текст або прикріпити документ у форматах doc., docx., txt. Вибрати тип контенту (письмова робота, контент, резюме та інше) та вказати заголовок.

2. Натиснути кнопку «Перевірити» і почекати кілька хвилин, щоб сайт відправив на перевірку текст.

3. І на кінець буде висвітлено звіт про плагіат з вказуванням відсотків на унікальність тексту [3].

Характерним для сервісу Scribbr є використання бази даних при перевірці не тільки веб-сторінок, а й публікацій різних форматів. Проте є і недолік при використанні Scribbr, відсутність безкоштовної змоги використання сервісу.

Цю службу можна використовувати лише після реєстрації та після загрузки документа, якого необхідно перевірити на плагіат. Коли ж звіт буде готовий, з правого боку на спеціальній панелі буде відображено загальний відсоток запозичень. Вздовж тексту будуть виділення різноманітними кольорами, що в свою чергу будуть позначати джерела, з якими було виявлено схожість. Ці джерела також будуть перераховані збоку.

Dupli Checker – це безкоштовна онлайн-програма з оцінкою у відсотках. Dupli Checker має низку переваг, до яких можна віднести:

- множинність форматів;
- результати у відсотках;
- гарантована точність;
- технологія ІІІ;
- багатомовна підтримка;
- виділення дублювання;
- глибоке сканування;

Головна сторінка містить поле для вводу тексту в розмірі до 1 000 знаків на пошук та поле для завантаження фалів форматів tex., .txt., .doc., .docx., .odt., .pdf., .rtf.). Якщо цього не достатньо, можна оформити підписку за певну суму і відповідно до обраної підписки, з'являються додаткові можливості (більша кількість слів, пошукова база і т.д.) [4].

Unichek – це безкоштовний онлайн-сервіс, що призначений для перевірки запозичень у тексті. Його використання схвалено МОН України для перевірки наукових і освітніх робіт. І наразі його вважають найбільш зручним та популярним інструментом перевірки у здобувачів, науковців, викладачів, редакторів тощо.

Технічною особливістю програми є розбиття тексту на шингли і пошук збігів у режимі реального часу, потім визначаються цитати і список використаних джерел та посилань. Наявний сервіс подає в результаті детальний звіт з виділенням найбільш помітних збігів в тексті, що дозволяє в подальшому відредагувати проблемні місця у роботі.

Висновок. Вибір одного з представленої вище програмного забезпечення для вияву плагіату залежить від багатьох факторів, як, наприклад, фінансових можливостей закладу, частоти використання, контингенту здобувачів вищої освіти, і, відповідно, кількості наукових робіт тощо. Використання сучасних інструментів вияву плагіату при написанні наукових робіт надасть можливість забезпечити розвиток та подальше вдосконалення інституційної культури академічної доброчесності в закладах вищої освіти, а, отже, запобігти поширенню порушень з боку здобувачів, які прибігають академічному плагіату, та вивести освітнього компоненту закладів вищої освіти на вищий належний рівень.

1. Програма для перевірки унікальності тексту *Advego Plagiatus*. URL: <https://advego.com/plagiatus/> (дата звернення 16.11.2021).
2. Антиплагиат, перевірка тексту на унікальність онлайн. URL: <https://www.etxt.ru/antiplagiat/> (дата звернення 16.11.2021).
3. *Plagiarism Checker by EduBirdie*. Швидко. Безкоштовно для студентів. URL: <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat> (дата звернення 17.11.2021).
4. Антиплагиат. URL: <https://www.duplichecker.com/ru> (дата звернення 17.11.2021).
5. Інструментарій виявлення плагіату в наукових роботах: аналіз програмних рішень. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32304768.pdf> (дата звернення 18.11.2021).

УДК 004.5:316.77

Нелюбій В.І., здобувач освіти,
 Пригунов О.В., к. е. н.,
 ст. викл. кафедри інформаційних
 систем управління

ВИКОРИСТАННЯ ЧАТ-БОТІВ В ЮРИДИЧНІЙ СФЕРІ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Чат-бот (англ. *chatbot*) – це програма, яка була створена на основі технологій машинного навчання та нейромереж. Чат-бот імітує розмову з людиною в мережі Інтернет, тому цей сервіс став популярним саме в месенджерах [1]. Принцип роботи чат-боту полягає у завчасно прописаних сценаріях спілкування. Бот одразу відправляє необхідну відповідь під час розмови за допомогою ключових слів.

Метою дослідження є вивчення особливостей комунікацій з потенційними користувачами в юридичній сфері через чат-бот. Відомо, що існують боти прості та складні. Простий бот працює виключно за чітко прописаною інструкцією: відповідає лише на ті запити, що додані в його систему. Складний бот працює за допомогою штучного інтелекту та розпізнає команди будь-якою мовою. Такі боти здатні до розвитку, тобто опрацьовуючи одержану інформацію вони вчаться й стають розумнішими [2]. Але у кожного сервісу чи програми є свої переваги та недоліки. Розглянемо їх детальніше. Переваги чат-ботів:

-дешевизна. Економічно вигіднішим є використання чат-боту, ніж наймання людських ресурсів. Чат-боти можуть використовувати широке коло завдань, при цьому не втомлюються та не хворіють.

-миттєва відповідь. Чат-боти швидко опрацьовують запити та надають інформацію користувачеві. Вони можуть вести декілька діалогів одночасно, тому користувачам не потрібно чекати у черзі.